

“A través de la llengua hem construït un país.” La llengua catalana ha dibuixat la cultura, la història, la identitat, la manera de ser, el pensament, el paisatge, la gent i molts altres aspectes del territori de Catalunya. No en va aquesta frase vol dir moltes coses, i això Ramon Sangles ho sap molt bé. És el president de l'Associació Llengua Nacional, una entitat que té com a principal objectiu contribuir al bon ús de la llengua catalana, **“afirmant-la i difonent-la en tots els àmbits dels Països Catalans. Defensar la llengua a través d'una entitat associativa és una necessitat en el nostre país, on el govern que tenim està supeditat a un de central molt adwers a les nostres coses.”**

En els primers anys del segle xx, la preocupació pel futur i la decadència de la llengua catalana ja era molt present entre personatges destacats del moment. Pompeu Fabra en el discurs dels Jocs Florals de Barcelona de 1934 expressava el següent: **“El català perilla –ara més que mai– d'esdevenir un calc de la llengua castellana. Dins un règim de bilingüisme, l'únic mitjà de resistir la influència pertorbadora de la llengua forastera és la coneixença perfecta de la llengua materna. Sense això, continuarà fatalment la castellanització que començà durant la decadència i que la renaixença no ha deturat pas.”** Han passat molts anys des d'aleshores i la reculada de la llengua s'ha accentuat, sobretot a partir del període negre del franquisme. **“Les coses poden canviar. El nostre repte és fomentar el cultiu de la llengua, fer que sigui una llengua de prestigi, estimada, utilitzada correctament i cada vegada més unificada. Contra l'esberlament de la llengua, la nostra associació apunta a la unitat lingüística; contra la por, demanem fidelitat. És la nostra llengua i, per tant, l'hem de fer servir. Animem la gent a usar-la. Si la llengua recula, la solució és sortir al carrer i parlar-la.”**

L'Associació es va originar l'any 1991, quan començava a detectar-se una mala orientació del català. **“Resulta que anaven sorgint veus que, trobant massa artificiosos el català, van voler adoptar una manera més tolerant en l'ús i el tractament de la llengua. Era l'aposta per un català anomenat, més aviat impròpiament, *light* que s'anava introduint, sobretot, en els mitjans de comunicació. Amb l'excusa que el poble demanava una llengua senzilla i menys encotillada, es va voler defugir una normativa ja ben estructurada, la de Pompeu Fabra, titllant-la de poc actual. Davant aquesta situació, un grup de persones compromeses amb la llengua catalana van decidir fer quelcom per aturar l'embranchida que agafava aquell *lightisme*. És cosa sabuda que no es poden simplificar coses que, de per si, són complexes. La llengua mateix no és quelcom fàcil, sinó que forma un entramat molt complex i profund. I, de cap manera, no podem menystenir Pompeu Fabra, seny ordenador i unificador de la llengua catalana.”** De fet, aquesta associació prengué el nom de Llengua Nacional precisament perquè Pompeu Fabra denominava així la llengua que ha d'aglutinar tots els territoris que formen els Països Catalans (el Principat, el País Valencià, les Illes Balears, la Catalunya Nord, l'Alguer...). **“La llengua catalana és filla d'un llarg i acurat treball de selecció i fixació. Els catalans tenim la nostra llengua nacional, unificada i ben travada, on a penes s'haurien de reflectir les divergències dialectals.”**

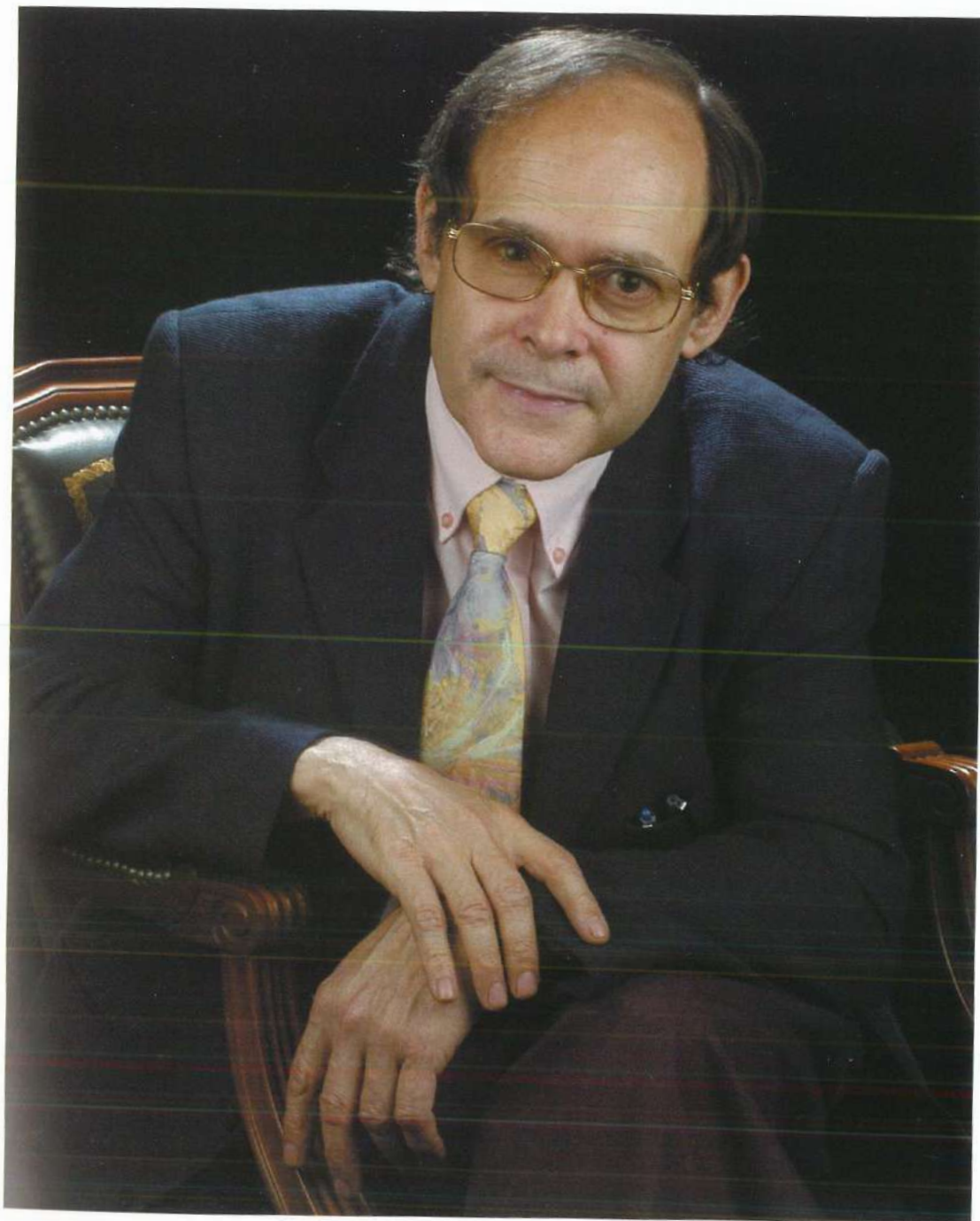
Aquesta associació es manté viva i pot editar la revista *Llengua Nacional* (que surt trimestralment) gràcies a les aportacions dels socis, que ara

voregen el miler. Aquests socis, a més de la revista, reben un Full Informatiu que els ennova dels principals esdeveniments de l'Associació. **“La revista *Llengua Nacional* informa d'aspectes relacionats amb la lingüística i la sociolingüística, en el marc dels Països Catalans. No cal dir que procurarem que la revista estigui ben elaborada i tingui bona qualitat.”** Articles, reportatges, notícies d'actualitat, entrevistes, estudis, història de la llengua, fonologia, lèxic, sintaxi... i tot allò relacionat amb la llengua té un espai en aquesta publicació: **“Hem encarrilat la nostra tasca a través d'aquesta revista, que ha d'obrir inquietuds i despertar interessos sobre el bon ús de la llengua. Té una repercussió important en tots els països de parla catalana, i en l'àmbit docent i cultural és molt valorada.”**

Com hem dit, la revista *Llengua Nacional* abraça la llengua des d'un doble vessant, el lingüístic i el sociolingüístic: **“En el camp de la lingüística ens basem en la línia de Pompeu Fabra amb vista a actualitzar, alimentar i difondre la llengua. En el camp de la sociolingüística, anem prenent el pols de la llengua i li oferim protecció. La llengua no pot ser manipulada per a fer política o per a defensar una determinada ideologia. Atenent a la nostra llengua, tant si es tracta de política com de creences, sempre s'hauria de fer pinya enfront de la diversitat, usant d'una manera normal i respectuosa la nostra llengua...”**

Des de l'Associació Llengua Nacional cerquem la genuïnitat: **“La nostra llengua és tradició, és una forma d'ús. Els lingüistes ens l'han codificada, confeccionant una norma, l'estàndard, que és qualitat i unitat de llengua. A partir d'aquí, tenim una llengua sana i moderna; cal, doncs, que el plaer de parlar-la i el bon gust de donar-la a conèixer siguin presents arreu. La nostra llengua és apta per a tots els usos i ens ha de fluir espontàniament. La llengua no sols serveix per a entendre'ns: és una manera de presentar-nos, és una carta d'identitat; és la manera normal de ser i d'anar pel món els catalans; és la forma de concebre el món, és un pensament, unes actituds, uns coneixements, un bagatge cultural que ens arriba de milions d'avantpassats. La majoria de la població catalana no és prou conscient d'aquest tresor que tenim, de la riquesa cultural que ha generat la llengua. Hem d'estar orgullosos del català. La concreció lingüística és un valor universal, i tota mort lingüística és empobridora.”** Però la llengua encara va més enllà, **“perquè no sols és norma o ús. La llengua té valor perquè la parlen les persones, i d'aquí li ve la bellesa i l'art. Per això evoluciona continuament, creix, es modula i adopta infinitat de tonalitats; se sap adaptar al món i a les situacions. I encara més, la llengua mai no s'atura en la temporalitat ni en la territorialitat: sempre està en tensió a connectar-se amb l'esfera sobrenatural.”** Aquesta entitat realitza altres accions culturals. **“Cal organitzar conferències arreu del territori català sobre l'ús i la norma del català, sobre la història de la llengua catalana, el català en el món dels oficis, la llengua a l'escola... Ens agradaria que la gent fos més receptiva a aquestes propostes, perquè considerem que són molt importants per a consolidar la nostra idea de llengua nacional.”** I conclou: **“La llengua l'hem de posar en pràctica i l'hem de parlar en tot moment, oportunament i inoportuna. Hem de fer que el català continuï essent una llengua viva. Aquest país que hem construït a través de la llengua no el podem deixar perdre.”**

“A través
de la llengua
hem construït
un país”

Ramon Sangles i Moles - Barcelona